

7/4126

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/ 2945
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

01./08/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.07.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 7319 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL' a ait 7/4121, 7/4122, 7/4123, 7/4124, 7/4125, Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY' a ait 7/4126, Mersin Milletvekili Behiç ÇELİK' e ait 7/4127, Kayseri Milletvekili Şevki KULKULOĞLU' na ait 7/4128 ve Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL' e ait 7/4129 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/4121 (1 sayfa)
- 2- Görüş 7/4122 (1 sayfa)
- 3- Görüş 7/4123 (1 sayfa)
- 4- Görüş 7/4124 (1 sayfa)
- 5- Görüş 7/4125 (2 sayfa)
- 6- Görüş 7/4126 (3 sayfa)
- 7- Görüş 7/4127 (2 sayfa)
- 8- Görüş 7/4128 (1 sayfa)
- 9- Görüş 7/4129 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

Esas no : 7/4126

Ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 40'ı tarım sektöründen geçimini temin etmektedir. Yaş sebze ve meyve üretimi ve ihracatı da ülkemizin önemli bir üretim ve ihracat kalemini teşkil etmektedir. Türkiye'de yıllık ortalama 25 milyon ton sebze ve 15 milyon ton meyve üretilmektedir. Üretilen meyve ve sebzenin ancak 2 milyon tonu doğrudan ihraç edilmektedir. İhracattan elde edilen döviz geliri ise 1.4 milyar dolardır.

Rusya Federasyonundan yapılan açıklama ile 7 Haziran 2008 tarihinden itibaren Türkiye'den ithal edilen sebze ve meyvelerin gerekli sağlık koşullarını taşımadığı gerekçesiyle yaş sebze-meyve ürünlerine (domates, üzüm, kiraz, patlıcan, biber, patates, limon vs.) ithal yasağı getirilmiş bulunmaktadır.

Rusya Federasyonu tarafından yapılan açıklamada soruna kalıcı tedbirler getirilmediği takdirde yasağın devam edeceği vurgulanmıştır.

2007 yılında Rusya Federasyonuna 501 milyon dolarlık yaş meyve-sebze ihraç eden Türkiye, 2008 yılının ilk 5 ayında Rusya'ya 322 milyon dolarlık ihracat yapmıştır. Bu nedenle sebze meyve ihracatı bakımından Rusya pazarı büyük önem arz etmektedir.

Rusya'nın ithalatı durdurması nedeniyle iç piyasadaki yaş sebze-meyve fiyatlarında dalgalanmalar meydana gelmekte, ihracatçıların yanı sıra başta sektörle bağlantılı üretici çiftçi, toptancı, nakliyeciler ve ambalaj sektörleri de derinden sarsılmaktadırlar.

Yukarıda belirttiğimiz konular kapsamında aşağıdaki sorularımızın Tarım Bakanı Sayın Mehdi EKER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 11.06.2008.

SORU 1) Rusya Federasyonu tarafından Türkiye'den yapılan yaş sebze-meyve ithalatının durdurulmasının gerçek nedeni nedir?

CEVAP 1) Rusya Federasyonu (RF) tarafından domates, patates, patlıcan, limon ve üzüm ürünleri için 07 Haziran 2008 tarihinden itibaren tek taraflı ihracat kısıtlaması getirilmiştir. 24 Haziran 2008 tarihinde Ülkemiz ile RF arasında "Türkiye Cumhuriyeti'nden Rusya Federasyonu'na İhraç Edilen Bitkisel Gıda Ürünlerinin Pestisit, Nitrat ve Nitrit Açısından Güvenliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" taslağı hazırlanmış ve 02 Temmuz 2008 tarihinde Ülkemiz ile RF arasında "Türkiye Cumhuriyeti'nden Rusya Federasyonu'na İhraç Edilen Bitkisel Gıda Ürünlerinin Pestisit, Nitrat ve Nitrit Açısından Güvenliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" imzalanmıştır. Söz konusu mutabakat zaptının imzalanmasını takiben RF tarafından beş ürün için alınan tek taraflı kısıtlama kararı 02 Temmuz 2008 tarihi itibarı ile kaldırılmıştır.

SORU 2) Rusya Federasyonunca ithalatın durdurulma nedeni olarak gösterilen Türkiye'den ithal edilen sebze-meyvelerin gerekli sağlık koşullarını taşımadığı" iddiası doğru mudur?

Bu konuda bir çalışmanız ve tespitiniz var mıdır? İddialar doğru ise sorumlular hakkında ne gibi bir işlem yapılmıştır?

CEVAP 2) Ülkemizde ihracat kontrolü tamamen alıcı ülke talepleri doğrultusunda bir talep olmaması durumunda da Türk Gıda Kodeksi doğrultusunda yapılmaktadır. Bu kapsamda; ülkemizden Rusya Federasyonu'na (RF) yapılan taze meyve-sebze ihracatında, ihracat öncesi gönderilecek ürün partilerinde gerekli kontroller yapılarak zirai karantina etmenlerinden ari olan ürünlere "**Bitki Sağlık Sertifikası**" ile RF mevzuatı ve/veya TKG limitlerine (*pestisit, kurşun, nitrat*) uygun olan ürün partilerine "**Sağlık Sertifikası**" düzenlenmekte ve "**Analiz Raporu**" da eklenerek ürünün ihracatına izin verilmektedir.

Bu şekilde yürütülen ihracat kontrolleri çerçevesinde RF'ye yaş sebze ve meyve ihracatında 01 Mayıs 2006 - 01 Haziran 2008 tarihleri arasında toplam 31517 adet "**Sağlık Sertifikası**" düzenlenmiştir.

Analiz sonuçları olumsuz çıkan ürünlerin RF'ye ihracatına izin verilmemiştir; bu ürünlerden Türk Gıda Kodeksine uygun olanlar yurt içine sunulmuş ya da üçüncü bir ülkeye ihracatına izin verilmiş veya imha edilmiştir.

SORU 3) Rusya Federasyonu'nun bu tutumu karşısında, yeniden ihracatın başlaması için, ne gibi çalışmalar yapılmıştır? Çalışmalarınız olumlu sonuç vermiş midir?

CEVAP 3) 24 Haziran 2008 tarihinde Ülkemiz İle RF arasında "Türkiye Cumhuriyeti'nden Rusya Federasyonu'na İhraç Edilen Bitkisel Gıda Ürünlerinin Pestisit, Nitrat ve Nitrit Açısından Güvenliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" taslağı hazırlanmış ve 02 Temmuz 2008 tarihinde Ülkemiz ile RF arasında "Türkiye Cumhuriyeti'nden Rusya Federasyonu'na İhraç Edilen Bitkisel Gıda Ürünlerinin Pestisit, Nitrat ve Nitrit Açısından Güvenliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" imzalanmıştır. Söz konusu mutabakat zaptının imzalanmasını takiben RF tarafından beş ürün için alınan tek taraflı kısıtlama kararı 02 Temmuz 2008 tarihi itibarı ile kaldırılmıştır.

SORU 4) Bilindiği üzere 2005 yılında yine Rusya ile yapılan tarım ürünleri ihracatında "Akdeniz Sineği" gerekçesi ile meydana gelen ticaret krizinde, Rusya pazarına sebze-meyve ihraç eden binlerce üretici 300 milyon dolar zarar etmiştir.

Başta Rusya ile olan bu ve benzeri ticari krizler karşısında hükümetinizin bir (B) planı var mıdır? Meydana gelen ticari krizler karşısında hükümetinizin aldığı ve alacağı tedbirler nelerdir?

CEVAP 4) Bakanlığımızca bitkisel üretimde kullanılan kimyasalların kayıt altına alınması ve izlenmesini, insan sağlığı ve çevrenin korunması ile tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla bir uygulama başlatılmıştır. Bu çerçevede 2007 yılı Mart ayından itibaren pilot uygulamaya Adana ve Hatay illerinde turunçgil, Mersin'de turunçgil ve kayısı, Manisa'da üzüm üretiminin kayıt altına alınması işlemleri yapılmıştır. 2008 yılında domates, kiraz, çilek, şeftali ve elma da eklenerek 57 il, 8 üründe kayıt altına alma işlemleri planlanmış olup uygulamalar devam etmektedir. Bu çalışma ile üreticilerin bitkisel üretimde kullandıkları bitki koruma ürünlerinin kayıt alınarak zirai mücadele uygulamalarının "Zirai Mücadele Teknik Talimatları" doğrultusunda yürütülmesini ve geriye doğru izlenebilirliğin sağlanması hedeflenmektedir.

Proje ile üreticilerimizin bilinçli ve kontrollü pestisit kullanmaları, tavsiye dışı ilaç kullanımının önlenmesi ve tavsiyeli ilaçların belirtilen dozda kullanılması ve son ilaçlama ile

hasat arasındaki süreye uyulmasına ilişkin her türlü yayım çalışmasıyla, bitkisel üretimde zirai mücadelenin “Zirai Mücadele Teknik Talimatları” doğrultusunda yürütülmesi de sağlanmaktadır. Ayrıca Ziraat Mühendisleri Odası ve Ziraat Odaları Birliği ve diğer proje paydaşları (üretici birlikleri, kooperatifler, ihracatçı birlikleri), İl Müdürlüklerimiz ile işbirliği yaparak üreticilerin eğitimi hususlarında katkı ve destekleri sağlanmıştır. Bu çerçevede 2008 yılı için 200.000 adet kayıt defteri hazırlanarak üreticilere dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca turunçgil, kayısı, bağ, domates, kiraz, çilek, şeftali ve elma hastalık ve zararlıları ile ilgili 115.000 adet mücadele kitapçıkları ve 150.000 adet afiş hazırlanmış olup bu ürünlerin yoğun olarak yetiştirildiği İl Müdürlüklerince üreticilere dağıtılmıştır. İlave olarak, “Bitkisel üretimde kullanılan kimyasalların kayıt altına alınması ve izlenmesi” ile ilgili mevzuat çalışmaları yapılmakta olup “Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması ve İzlenmesi Hakkında Yönetmelik Taslağı” hazırlanmıştır.